

Maite Insa s'ha decidit a travessar l'avenc, a vegades inexpugnable, que separa els creadors dels teòrics. Després de fer divulgació i crítica literària, Maite Insa publica ***El poema és sobrer*** que és el seu manifest i l'expressió ferma de la voluntat de ser poeta. Es tracta d'un recull intencionadament dur i rocós, amb vocació d'unitat. L'autora no busca el camí pretesament planer del vers lliure, sinó que decideix voluntàriament posar-se dins la faixa dels quartets d'alexandrins. Amb això aconsegueix donar unitat a l'obra. Una unitat formal, però també argumental que s'arredoneix amb el tractament reiterat del tema principal des de tots els cristalls del prisma. Maite Insa es fa poeta amb un reflexió sobre la poesia, sobre la necessitat d'escriure, sobre la utilitat dels poetes ara, en el segle XXI de les presses i les corregudes, quan, pràcticament, no hi ha temps per esperar que el llevat fermenti i ens regale un bon pa fibrós. Pensa i pesa el valor de la lletra impresa, el valor de l'art en una època de plena decadència moral. I per a il·lustrar aquestes reflexions, a la plagueta trobem constants referències a la terra, a la fecunditat. La veu de la dona hi és a pràcticament tots els versos, encara que només siga per a justificar la seua irrupció en un món, el de la poesia, dominat, com tants altres encara, pels homes. I es pregunta i s'interroga sobre la necessitat d'escriure, sobre la necessitat d'expressar-se, de deixar-se veure, de fer-se sentir, de mostrar-se fecunda. I a mesura que els versos són fets i s'encadenen i rimen, l'autora contempla l'obra, i encara demana disculpes, i s'emmiralla en els mestres, i torna a demanar disculpes fins que el lector decideix que el poema no és sobrer. Mai.

Elies Barberà (Xàtiva, 1970) comparteix generació amb Maite Insa, i també la preocupació per explicar-se el món on viu. Per no quedar-se als marges. Contempla la modernitat i intenta explicar-se-la, i explicar-nos-la. Això fan els poetes, pense. **Zoo** és un mostrar de

les diverses maneres en que un poeta es pot expressar. Formalment està molt ben treballat, amb una aposta pels colors estridents, i per la barreja d'estils, de mètriques, de temes i de formats. En tots els casos s'aprecia una dosi important de rebel·lia, quan no desdeny per una realitat que és lletja. Aquesta varietat formal està sempre al servei del missatge. A **Zoo** hi ha poemes confegits a partir de versos lliures, hi ha tankas, que són flaixos de lucidesa, hi ha textos breus amb frases curtes, quasi esquerpes, sense verbs. Aquests, recollits sota l'epígraf *Els ulls del mussol*, esdevenen una fotografia en moviment, potser un retaule deformat, de certes ciutats, de certs estils de vida contemporanis que fan que el poeta hi pose el focus. I en aquest punt és quan el lector, sense adonar-se'n, ja forma part de la fauna que camina per la metròpoli, al ritme animalenc que li marquen els poemes de **Zoo**.

Esperança Camps